Notulen van de vergadering van de Ministerraad op 2 mei 1950
*'s Morgens te 9 uur aangevangen, Plein 2b.

Aanwezig: De Minister-President, Voorzitter, en de Ministers Van den Brink, Götzen, Joekes, Lieftinck, Van Maarseveen, Mansholt, Rutten, Van Schaik, Schokking, Spitzen, Stikker, Teulings, In't Veld en Wyers.

Tevens is aanwezig: Schout-bij-Nacht Moorman, Staatssecretaris van Marine.

Secretariaat Ministerraad: Dr. M.J. Prinsen, Secretaris en Drs. J. Middelburg, Adjunct-Secretaris.

1. *Notulen van de vergadering van 24 April 1950*
- - -
b. *Opmerkingen naar aanleiding van de notulen*
- - -
2°. *Punt 3h* (Verdediging van Nieuw-Guinea.)
Minister *Van Maarseveen* deelt mede, dat thans een telegram van Gouverneur Van Waardenburg is ontvangen, waarin deze adviseert om KNIL-militairen naar Nieuw-Guinea over te brengen. Spreker is het met dit advies eens en stelt voor deze zaak voorlopig te laten doorgaan. Minister *Schokking* is van oordeel, dat dit vraagstuk verdere bespreking verdient. De *Minister-President* stelt voor, dat de Ministers Van Maarseveen en Schokking trachten in onderling overleg tot overeenstemming te komen. Daartoe wordt besloten.
- - -

5. *Uniezaken*
a. *De moeilijkheden op Ambon* (#Zie ook notulen MR 4/5/50, punt 5a.)
De *Minister-President* deelt mede, dat Staatssecretaris Fockema Andreae telefonisch het oordeel van de Raad heeft gevraagd over de volgende aangelegenheid. Aangezien de missie van Dr. Leimena naar Ambon mislukt is, heeft men in Djakarta besprekingen gevoerd over een oplossing van de op Ambon ontstane moeilijkheden. Daarbij is ter sprake gekomen of nu een Nederlandse delegatie zou trachten op Ambon het conflict te doen eindigen en dan aan enkele leiders op Ambon een vrijgeleide naar Nederland zou kunnen worden aangeboden. Spreker acht het niet wenselijk, dat Nederland gaat bemiddelen zonder dat men weet, dat de Regering van de RIS dit eiland voorlopig met rust zal laten. Anders zal Nederland er aan meewerken om de leiders weg te halen, waarna de RIS troepen aan land zou kunnen brengen zonder dat iets vaststaat omtrent de uitoefening van het zelfbeschikkingsrecht. De heren Fockema Andreae en Gieben hebben hierover gesproken met Hatta, die niet ongunstig tegenover deze kwestie stond, doch die het uit een politiek oogpunt niet mogelijk achtte een verklaring omtrent het zelfbeschikkingsrecht af te leggen. De Minister acht het daarom beter, dat men een bespreking zal hebben zowel met Hatta als met de Sultan van Djokja, waarbij wordt overeengekomen, dat het betrokken gebied voorlopig met rust wordt gelaten.

Minister *Van Maarseveen* acht het verkeerd om Nederland een actieve rol in deze kwestie te laten spelen, aangezien Nederland zich dan vereenzelvigt met de opstandelingen. Bovendien zou spreker de Regering van de RIS niet onder druk willen stellen, aangezien zij dan aan invloed zou kunnen verliezen tegenover Djocja. Bij zijn reis heeft Minister Rutten ook twee oorzaken van onrust bij de Nederlanders in Indonesië waargenomen, nl. de toenemende duurte en de vrees voor overheersing van Djocja over de Regering van de RIS. Spreker is van oordeel dat men goed zou doen de UNCI hierbij te betrekken. Hiertegen bestaat te minder bezwaar, waar Indonesië de UNCI heeft betrokken bij de kwestie van Nieuw-Guinea.

Kenmerk: Ministerraad.
© NA, archief van de Ministerraad en onderradendoos 394
http://resources.huygens.knaw.nl/indonesischebetrekkingen1945-1969/Nederlands-indonesischeBetrekkingen1950-1963/Document/15463

Staatssecretaris *Moorman* merkt op, dat Ambon ten gevolge van een blokkade door de RIS in enkele weken zou moeten toegeven.

De *Minister-President* merkt op, dat men wellicht de suggestie zou kunnen doen de UNCI bemiddeling te laten verlenen op welke wijze deze kwestie kan worden opgelost. De mogelijkheid bestaat evenwel, dat de Regering van de RIS bemiddeling van de UNCI niet aanvaardt op grond van het argument, dat het hier geen internationale kwestie betreft of dat de UNCI weigert bemiddeling te verlenen.

Minister *Van Maarseveen* is van oordeel, dat in het laatste geval de Nederlandse Regering zich onmiddellijk bij de Verenigde Naties zal moeten beklagen over de UNCI.

De *Minister-President* heeft er geen bezwaar tegen om aan de UNCI om bemiddeling te verzoeken, doch acht een beroep op de Veiligheidsraad, die nu niet bijeen komt, weinig doeltreffend. Minister *Van Schaik* wijst er op, dat de Veiligheidsraad Nederland ook in het ongelijk zou kunnen stellen. De *Minister-President* merkt in dit verband op, dat formeel het zelfbeschikkingsrecht op Ambon misschien niet in het geding is, maar feitelijk wel. Minister *Stikker* acht het wenselijk eerst te weten, als de UNCI weigert bemiddeling te verlenen, op welke gronden dit berust; daarna kan bepaald worden, of nog verdere stappen zullen worden ondernomen.

Minister *Joekes* is van oordeel, dat men ook bereid moet zijn om van Nederlandse zijde met de UNCI mee de besprekingen op Ambon te voeren.

De *Raad* besluit, dat de Minister-President tezamen met de Ministers Van Maarseveen en Stikker een telefoongesprek over de kwestie op Ambon met Mr. Fockema Andreae zullen voeren.

De *Minister-President* schorst de vergadering tot Donderdag 4 Mei des morgens 9 uur.